

Színház.

Színházi levél.

Debreczen, január 3.

[Színházunkról, színügyi bizottságunkról, a direktorról, a színészekről no meg az ő kritikusaikról.]

Kedves Szerkesztő Ur! A mint látja nagy levelek mintájára én is a levelem hegyibe billenttem, miről akarok „levelezni.”

Ugye nagy fába vágtam a fejszécskémet. De már nem állhatom szó nélkül a mostani állapotokat. Ne várjon tőlem rendszeres kritikát, mert én előismerem, hogy ehez nem értek és csak egy ötletszerűen fogom megtenni észrevételeimet.

Legelőbb is nem értem, — miért okolkák a mit arthatatlan színházi állapotunk miatt egyedül a direktort. — Hát a színügyi bizottság? — Hiszen a saját szempontjából okosan cselekszik a direktor, ha nem katholicusabb a római pápánál. — Ha a várost képviselő színügyi bizottság nem látja vagy nem akarja meglátni a társulat hiányait — ő csak nem fog azokra rámutatni.

Ennek a bizottságnak a működése, mióta Komjáthy a direktor — nem állott egyébből, mint abból, hogy a három elsőrangú támlásszékhez még négy másodrangú léptetett elő elsőrangúvá. — Bizonyára azt gondolhatta, hogy ha már a színpadon nincsenek elsőrangú színészek, — legyen a nézőtérben sok elsőrangú szék. — Vagy talán arra is gondolt, hogy ezzel a kedvenc direktor szubventióját úgy 4—5 ezer koronával emelje. — Bizonyára nagyon kedves és szeretetreméltó ember lehet Komjáthy ur — és sajnos is hogy ez oldalról nincsen szerencsém ismerni — hogy annyira lebilincselte a színügyi bizottságot, hogy ez abból a nagy szögéből a mit a régi direktorok ellen alkalmazott — vele szemben mit sem tartott meg. — Pedig azoknak kevesebb elsőrangú támlásszékük volt, de több elsőrangú tagjuk. Csak a primadonnájuknak többet fizettek, mint Komjáthy

ur összes énekesnőinek! De Komjáthy ur okosságára vall, ha él is az alkalommal. — Utóvégre nem élünk ma olyan ideális világot, és a színház ma már nem annyira kulturális tényező, mint vállalat. — És senki sem veheti rossz néven a vállalkozótól, hogy a midőn módjában áll „kevesebb regióval dolgozni” — így cselekszik és nem szórja botorul a pénzt.

Ime tavaly még itt voltak Ferenczy, Rubos, Szacsavay, Fenyéri. Mind elmentek. És alkalmazta helyettük a direktor ur a segédszínészt Péchit és Makrayt, üzleti szempontból ez nagyon ügyes fogás, óriási meg takarítás. És a mint a női kereskedelmi tanfolyamon tanultam — az üzletnél ez a fő. És úgy látszik a színügyi bizottság is ezen szempontból indul ki, mert semmit sem szőtt ellene. Hallgatott és hallgat, vagyis helyesli. De ezen felül még a kis Sárosi Paula is neki, vagyis az ő javára betegedett meg, mert mint hallom a szerződés világos rendelkezése alapján már hónapok óta a mit sem fizet neki. Persze nem is alkalmazta helyette mást, mert hisz tudjuk, látjuk és halljuk, hogy olyan karaszemélyzete van Komjáthy urnak, hogy abból bármely pillanatban előránthat egy-egy primadonnát.

De ezen mindenben és minden áron való spórolás irányítja a műsort is. Színházunkban, mely a vidék legnagyobb és legjövődelmesebb színháza a Budapesten sikert aratott ujdonságokat csak a következő években kaptuk, ha egyáltalában kaptuk. A A vigszínház ugynevezett „cassadarabjai” tul pikánsak a mi közönségünknek, persze mert nem adják ölcsön. De a színpadon is megbukott tragédiák a zárdaszüzeknek is előadhatók nálunk, mert potom áron megszereshetők, Csak a „Felfordult világ”-ra hivatkozom.

És mindezt nem látja a színügyi bizottság! De akkor minek van páholya? És minek van egyáltalában ez a színügyi bizottság?

Pedig ha köteleességét teljesítené ezzel nem csak a közönségnek tenne szolgálata, de javára cselekednék a direktornak és

az előadó színészeknek is. Hiszen Isten ellen való véték a színészeket olyan ujdonságnak csúfolt férczmunkák betanításával fárasztani. A közönség sokkal szivesebben megnézi a régi jó darabokat, mint az ujdonságul feltalált silányságokat. Ott vannak a Csiky remekműveik. Ott a régi jó francia vigjátékok, színművek. Mindezek nemcsak mulattatnak, de tanítanak, társadalmi morált tartalmaznak. És miért ne lenne szabad egy-egy jó népszínművet hétköznap is adni? Sárga csikó, Piros bugyelláris, Szökött katoná stb. Ha a direktor ur nem érne rá szerepei miatt a műsor összeállítására, úgy vagy alkalmazzon maga helyett más színművészt, vagy irányítsa a műsor összeállítását a színügyi bizottság. Na de ezzel talán most lehetetlent mondtam. Pedig nagyon itt lenne már az ideje, hogy színügyi bizottságunk komolyan teljesítse kötelességét. A debreczeni színészet niveauja már eleget süllyedt! Hát még mi lesz most, mikor színházunk legnagyobb művésznője Halmi Margit is távozik. Főlöskézes öt dicsérnem. Ünnepszámba megy előttem minden fölépte. Ezért az egyért sokat elnéztem a direktornak. — De mi lesz most, ki jön utána?

Távozik vele férje Tanai is, a ki szintén elsőrangú tagja a társulatnak és a maga szerepkörében mi kívánni valót sem hagyott.

Ha megint ölcső kezdőket, hozna a direktor ur, az újabb csapás lenne a debreczeni színészetre. Meg aztán a debreczeni színház utóvégre is nem gyakorló iskola és a közönség már élvezni is szeretne a színházban, nemcsak bosszankodni.

Azonfelül pedig a kezdők nálunk nagyon lassan és nehezen tanulhatnak. Sajnos hiányzik nálunk a színművészek legfőbb oktatója — a tárgyalás kritika. — Bocsáson meg szerkesztő ur ezen őszinte nyilatkozatomért, — de ez így van, — sőt hozzá tehettem volna, hogy a képzett tárgyalás kritika. — Mert kritikát írni nem könnyű dolog. — Önmagammal nem is bizonyítok. De hivatásos kritikusknak lenni még sokkal nehezebb. — Az előtanulmányokról és képzettségről nem is szólva, különösen megne-

A vértanú fia.

A „Debreczen” tárczája.

Debreczen, decz. 31. Az aradi vértanúk egyikének, a hős Leiningen tábornoknak egyetlen fia Leiningen-Westerburg Armin gróf, tegnap este Budapesten meghalt.

Gyászjelentés tudatja, hogy Leiningen-Westerburg Armin gróf nyugalmazott m. kir. honvéd-százados és miniszteri biztos tegnap este a fővárosban hosszas szenvedés után, 52 éves korában elhunyt. A boldogult fia volt Leiningen-Westerburg Károly grófnak, a vértanú tábornoknak. Az a magasztos emlék, melyet a vértanú a magyar nemzetre örökül hagyott, az elhunytat különös kegyeletre teszi érdemessé. Mindvégig híven, kegyeletesen őrizte ő is hős atyja emlékét s hogy a magyart szerető szívet tőle örökölte, egész élete folyásában tanúságot tett róla, habár szűk körben is; mert nem volt a nyilvánosság embere. Egyéniségére egyszerű, szerény ember volt s nem is igyekezett magára terelni az emberek figyelmét, inkább került a nyilvánosságot. Agglegény volt, de előkelő rokonságban mindig talált tűzhelyre, a hol szeretettel karolták át.

Családja német eredetű s Németország régi, dinasztia családai között is előkelő helyet foglalt el; sőt a leiningeni grófoktűnik ez ki utolsó leveléből, melyet az

ága fejedelmet is kapott 1779-ben. Okiratban már 783-ban; tehát ezer évnél jóval régebben is nyoma van e Leiningen-csaladnak; egyik őse, Emico nevű főúr, Marca Leininga ura volt akkor.

Az idők folyamán sok ágra szakadozott a nemzetség, de tekintélye nem csökkent s tagjaival az uralkodóházak is szívesen léptek rokonai összeköttetésbe.

Leiningen tábornok, az aradi vértanú életét ismeri minden magyar ember; tudjuk, hogy kezdetben osztrák katonai szolgálatban volt s ezredével hosszabb ideig tartózkodott az Alföldön s ekkor ismerkedett meg Sissány Elizzel, egy török-becei földbirtokos lányával, akit azután feleségül vett 1844. május havában.

Ez a házasság életének egész sorsát eldöntötte; neje révén annyira megszerette a magyarokat, hogy azontul maga is magyarnak vallotta magát. Hogy mennyire bebizonyította hozzánk való szeretetét, tudjuk, szőlő a szabadságharc története.

Fiatal nejétől, kit a bálványozásig szeretett, a szabadságharc ragadta el. Már 1848-ban két gyermeke volt; Erzsébet és a most elhunyt Armin, ki 1848-ban született. Mikor meghalt a magyar szabadságerő, leánykájára négy, fia egy esztendő volt; reájuk gondolt utolsó óráiban is, meghatóan

aradi várból írt nejének 1849. október 5-én. Így szól e levél:

Egyetlen utolsó lehelletemig szeretett Lizám! A koczka eldőlt és csak kevés óram marad még e világon, hogy előkészüljek a keserű lépésre. A halál nem volna rettenetes rám nézve, ha egyedül állnék, de a gondolat reád, drága Lizám és ártatlan gyermekeimre, súlyosan nehezedik lelkemre. A csapás nem ért engem előkészületlenül. Azt hittem, mindenre készen állok és mégis e pillanatban görcsösen vonaglik a szívem azon gondolatra, hogy téged, legnagyobb kincsemet mindenkorra elvesztelek. Nem, nem mindenkorra! Erős a hitem, hogy ez életre egy más, jobb és szebb élet következik: szellemem körülöttem fog lebegni, mert hisz a szellemnek mindenütt van hona, a meddig Isten mindenhatósága ér.

Szívesen, oh mily szívesen éltem volna, hisz meg volt mindenem, mi boldoggá teszi az életet, oly boldog voltam a veled való frigyben, mint ember csak lehet.

Most, a komoly órában, midőn minden, a mi földi mulandóságában áll előttem, midőn a mult mintegy föltárva mutatkozik, most megrohannak emlékeim és nehezé teszik válásomat. Mily tisztán és fölélegesen áll most előttem emléked, mint szeretném, ha kifejezhetném szavakkal, minő

hezíti ezt vidéken a pajtáskodás, — sőt gyakran mucsai színvonalra süllyeszti a mi lapjaink kritikáit is.

A színházba járó közönség többnyire meglepetéssel olvassa másnap a debreczeni lapok kritikáit. — Nagyon gyakran megdicsérve, magasztalva látja azokat, a kiket észre sem vett, — vagy éppen rosszul játszottak, — és meg sem, vagy alig említve azokat, kik játékuikba egész művészi tudásukat bele öntötték és valóban gyönyörködtették a közönséget. — Így pl. hogy többet ne említsek ifj. Szathmáry Árpád a Dolly című darabban olyan kabinet alakítást nyújtott — a minőt férfi művészeinktől igen keveset láthattunk, — és míg más és mögötte messze elmaradt szereplőket megdicsért a kritika, — őt talán meg sem említette. — Vagy legutóbb a Buborékok előadása után teljesen egyenlő méltatásban részesítette a Kiss Irén alakítását és a Nagy Gyula játékát. — Pedig míg a Kiss Irén játéka — ki egyébként Halmi Margit után első művésznője társulatunknak — a nemzeti színházban is megállná helyét, — addig a Nagy Gyuláé még a mostani debreczeni színházban sem volt helyén. — Ime az is a mi kritikánk hibája, hogy ezen különben ügyes színészt még nem figyelmeztette, hogy az általa használni szokott jargon, hanghordozás nagyon megfelelő a népszínművek lezíg koresmárosainál és Foxnál az eröművésznél, de nagyon kellemetlenül, sőt visszataszítólag hangzik egy marquis vagy egy gróf ajakáról.

Ritka szépségű drámai primadonnánk Fáy Flóra sem neheztelt volna bizonyára azért, ha figyelmeztették volna, hogy talán nem minden egyes szerephez illik a hevesebb indulatot a legyezónék a tenyérhez való csapkodásával jelezni.

A kritika feladata lenne figyelmeztetni az igazgatót, hogy a Cserényi Adél és a Kovács Fáni játéka és különösen hangja nem való a salon társalgáshoz. Cserényi Adél özvegye a Buborékokban ugyancsak igazolva ezen állításomat. A rendezés hiányait sem szabadna megjegyzés nélkül hagyni a jó kritikának. Ezzel is szolgálatot tenne a közönségnek, mert a hiányos rea-

dezés, a kellékes és ügyelő hibái igen gyakran és nagyon sértik az illusiót.

Szóval vagy ne írójék meg az a kritika, vagy ha megíródik akkor a szó nemesebb értelmében vett kritika legyen, melyből úgy a színész, mint a közönség tanulságot merithessen, műzslését fejleszthesse. És ne legyen pajtáskodásból való személyeskedés, mely ok és alap nélkül dicséri a barátot és lerántja a rivalist, mert ez nemcsak a színészt téveszti meg és illetve kedvetleníti el, hanem bántja a közönséget is. És ha a tisztelt kritikus urak követelik és jogosan követelik a direktortól, hogy teljesítse kötelességét a közönséggel szemben ne felejtkezzenek meg a maguk kötelességéről sem!

En sem felejtkezem meg a magaméről és éppen azért befejezem igénytelen soraimat. Ha megengedi szerkesztő ur és szükségét fogom látni, úgy máskor is és a többi színészekre is megteszem minden elfogultságtól ment megjegyzéseimet. Most pedig boldog új évet kívánva vagyok kedves szerkesztő urnak

Öszinte tisztelője,

Klár a asszony.

U. i. A mindig elegáns és „schneidig” Pataki Béláról azért nem emlekeztem meg, mert bár — sajnos — nem ösmerem személyesen attól tartottam, hogy vele szemben nem lennék egészen elfogulatlan.

Klára.

A vasgyáros.

Tegnap szép közönség előtt adták Ohnet érzelmes drámáját. Különösen Fáy Flórának adóztak a nézők sűrű tapsokkal. Nagyon értékes és melyreható alakítást nyújtott Claire szerepében ki előbb csupán a Bligny herceg iránti büszkeségéből nyújtja kezét Derbynek (Komjáthy) majd arisztokratikus büszkesége megtörik a szívéből fokozatosan fejlődő szerelmén, a melyet a vasgyárosban rejlő férfias jellemerő, önzet-

len tiszta érzelem és nagylelkűség kelt benne.

Fáy ép oly művésziesen tudta kifejtteni az arisztokrata hideg büszkeségét, mint később a bünbánó, szerelmes nő égő szenvedélyét. Konstantálnunk kell továbbá, hogy Komjáthy a vasgyáros szerepében nem csupán szaval, hanem játszik is és mérséklete ez uttal nem maradt minden hatás nélkül. Komjáthynét is elismerés illeti Athenais a magát arisztokrata körökbe felküzdeni vágyó miliomos leány szerepében, kinek vetélytársnője Claire jegyesével sikerült kivívnia a hercegi koronát, de ennek helyébe akaratán kívül ellenfelét az igazi boldogító szerelem, — polgárember oldalán bár, — révébe juttattá.

T. Halmy Margit kedves Susanne volt. Kiss Irén ügyesen adta a kissé elfogult, de jólkü Préfent bárónót. Breznay A. (Bedulien marquise), Pataky (Octave), Tanay mint elegáns Bligny herceg, Bartha (Balhelin ügyvéd) és Sziklai (Monlinet gyáros) hozzájárultak az est sikeréhez. Nem hallgathatjuk el azonban most sem állandó panaszkodást, hogy az igazgató új, valódi, jó, a szívre és észre üdítőleg ható darabokat nem szerez meg. (u. g.)

Eljegyzés a születés előtt.

Érdekes válópörben hozott ítéletet Budapestén a polgári törvényszék, a melynek praksisában aligha fordult elő hasonló természetű ügy.

A váló felek: Sassy Ferencz napidíjas s a felesége, leánynevén Horty Vera. — A válás oka: kölesönös gyűlölet. A tárgyalásra megidéztek az asszony kívánságára az apját

fájdalmas érzéssel adom át magamat a reád való gondolásnak.

A mindenható Isten, ki szívémbé lát, adjon erőt, hogy úgy halhassak meg, mint keresztény. Mindig híven hódoltam őseim vallásának, a lelkész kezéből fogadtam hitem vizsgálatát és kész vagyok teremtőm ítélő széke elé lépni.

És te, Lizám, ki mint a vigasz és remény anyyala állottál mellettem, a kinek csak gyöngén viszonzhattam azt a holdoságot, melyet nekem túlaradó szeretetteddel szereztél: adjon neked Isten bátorságot és erőt súlyos végzeted elviselésére.

Nekem pedig bocsásd meg drága Lizám ha ez életben bántottalak, vagy ha gyöngédtelen voltam irányodban. Nem hallhatom már hangodat, de szívem mondja, megbocsátasz.

És gyermekeim! Nagy Isten! Kell hogy nekik élj, drága Lizám! Sorsod súlyosabb, mint az enyém, neked éveken át kebledben kell rejteni a bubánatot; de én még a tulvilágról is hálásan nézek reád, ha megmaradsz gyermekeinknek.

Nevelj őket az Ur felelmében, jó és nemes emberékké. Ha én már nem is öröködhetem felettük, legyen anyjuk: anyjuk, aki megtanítja őket, hogy tisztelőben tartsák szerencsétlen apjuk emlékét. Csak fejükre tohethném áldó kezeimet, csak még egyszer nevehetné szemedbe.

De tán jobb mindkettőnkre nézve, hogy ez az utolsó találkozás elmarad. — Legyen

meg Isten akarata. Leopold a nemes jó Leopold, akit nem ér rossz végzetem, megígérte nekem, hogy atyja gyanánt gondoskodik majd rólad és gyermekedről. Ő beváltja majd szavát. Földi dolgokról nincs közlenem veled. Legalább e tekintetben nem lesz gondod, vagyondhoz nem nyulhatnak. De még egy kérésem van hozzád. Kérlek felelj meg kötelezettségeimnek, hogy nevem becsületben maradjon. Tudod, mennyivel tartozom, Fritznek és Victornak, Dam anich tábornoknak 1400 forintjával tartozom, fizessd meg adósságomat a leendő özvegyének, mert ő is halált szenved holnap reggel.

A gyermekek még meg vannak kimélve e fájdalomtól és ez jól van így. Ők majd atyjukat a te szavadból ösmerik meg és ki mondhatná meg jobban, mint te, hogy apjuk habár az emberi törvény elítélte, szívében becsületes ember volt, ki meggyőződéséből halt meg.

Rövidre van szabva az az idő, melyet még e földön tölthetek, a levelet nemsokára át kell adnom, de nagyon nehezemre esik megválnom e lapoktól.

Isten áldjon s oltalmazzon meg drága nemes feleségem, és adjon neked erőt, engem pedig részesítsen az ő örök békéjében. Édes drága Lizám! gyermekeim, éljtek boldogan! Nemsokára kiszenvedtem. Még egy köszönet hű szerelmedért, mindenért, mit értem tétlél. Istenem! Istenem! nem bírom tovább. Isten veled éltem, mindenem. Károlyod.

A levélben említett Lipót: sógora, Rohonczy Lipót, a kit 1849. november 16-án szintén halálra ítélte a hadi törvényszék, a mit azonban tizennyolez évi várfogságra változtattak meg nemsokára egyelmeztnyert.

Az aradi gyásznapi után a vértanu özvegye török-becei birtokára vonult s csak gyermekei nevelésének élt. 1899-ben halt meg.

A vértanu leánya, Erzsébet, Angolországban lakik, Barwel angol tábornokhoz ment nőül. A most elhunyt Armin gróf családjának tradícióihoz híven, a katonai pályára iránt érzett hajlamot s 1868-ban belépett a magyar honvédség kötelékébe. De katonai ambícióiban megcsalódott s mint százados még javakorában nyugalomba vonult. Egykor tekintélyes vagyona ekkorra már nagyon megapadt, de nemesak e miatt, tevékenységre hajló természetének is engedve államszolgálatba lépett s a Titeli Tiszaduna töltés fentartó belvizszabályozó társulatnál mint miniszteri biztos működött nagy buzgalommal.

De gyengülő egészsége miatt vissza kellett vonulnia tevékenységének teréről és már évek óta hol egészségesen, hol betegeskedve, nyugalomban élt. A telet az utóbbi időben állandóan Lussin-Piccolóban töltötte betegeskedése miatt, a mult évben családi okmányait rendezgetve, összegyűjtötte dicső atyjának leveleit és naplójegyzeteket, amelyekkel azután megajándékozta a nemzetet.

268
88
60

és az apósát, Sassy Károly adótárnokot is, a kiknek vallomásából a következő történet derült ki.

Horty Bertalan és Sassy Károly gyermekkori jóbarátok voltak. Együtt kerültek Pestre is, együtt laktak, együtt mulattak és együtt koplaltak. Jóban-rosszban osztályosok voltak mindig. Harminezöt esztendővel ezelőtt egy vasárnap délután otthon ültek dohány-utczai lakásukon, mivel nem volt pénzük.

Akkor még jóformán diákok voltak. — Téli idő volt, s hogy besötétedett, nem gyújtottak lámpát. Elábrándoztak a kályha tüze világánál.

— Te Bercezi, monda egyszerre Sassy én nemsokára megházasodom.

— Ugyan mikor?

— Esztendőre vagy kettőre.

— Én bizony várok még néhány évig.

— Nekem talán kis fiam is lesz már, mire te megházasodol.

— Az meglehet. S ha nekem meg leányom születik, akkor egymáséi lehetnek. Meglesz köztük a kellő korekülönbség is.

Tetszett ez az ötlet a két pajtásnak s megfogadták nyomban, hogy szavuknak állnak, ha megjön az ideje. Sassy két évrő megházasodott és házasságának negyedik évében megszületett Ferencz. Négy évvel később Horty is megnősült s még abban a esztendőben megajándékozta a felesége a szép Verával, Sassy és Horty ekkor egy házba költöztek, hogy a két gyerek mindig együtt legyen.

Igy multak az esztendők egymásután. Ferencz és Vera nagyon jó pajtások voltak mindaddig, míg Ferencz napidijas nem lett. Mert akkor a régi barát máshoz kezdett huzni, a főnöke leányához, a kinek nem kellett ugyan, de azért bolondított. Az apák azonban nem hagyták annyiba a dolgot s mindannyiszor azt akarták, hogy a fogadásukat megtartsák a gyerekek. Az öreg Sassy elővette s addig beszélt neki Veráról meg a családi becsületről meg a fiu részánta magát és megkérte Vera kezét. El is vette, de nem voltak boldogok, mert már nem tudták egymást szeretni, sőt idővel gyűlölet lett a hűdagségükből. A törvénysek tekintetbe vette a házasság történetét és a kölcsönösen elmondott való-okokat s kimondta a teljes elválást.

Kaszárnyából ellopott Wertheim-szekrény.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, január 3.

A betörések krónikájában nagyon előkelő hely illeti meg azt a betörést, amely tegnap éjjel történt Székesfehérvárott.

Hihetetlen vakmerőséggel betörték a József főherczeg lovassági kaszárnya irodájába és olyan munka után, amely hosszabb ideig tarthatott, elvitték a

nehéz Wertheim-kasszát, amelynek közelében pedig őrség van.

A párját ritkító esetről Székesfehérvárról ezt írják: Székesfehérvárott a Budai uton van a József főherczeg lovassági kaszárnya, egy igen nagy kiterjedésű épülettömeg, amelynek területét magas köfal veszi körül.

A kaszárnyában ez időszerint a 12. számú ulánus-ezred van elhelyezve. A kétemeletes főépület földszintjén vannak az irodahelyiségek, az első emeleten pedig az ezredes lakása.

Ma éjjel betörők jártak a főépületben és behatoltak a földszinti élelmező irodába, a hová a folyosóról üvegajtós előszoba nyílik.

Az előszobából jut aztán az ember az irodába. A betörők a folyosón állandóan égő lámpát eloltották, aztán munkához fogtak és elvitték az irodából a pénztárt, amelyben huszezer korona volt.

Fuch Ernő közlegény, amikor reggel a bezárt irodába ment, hogy takarítson, rémülve látta, hogy az irodában minden össze van hányva és hogy a vasszekrény, amelynek az ablak mellett van a helye, hiányzik.

Fölfedezését azonnal jelentette Nyáry báró főhadnagynak, aki viszont Lyro ezredest értesítette a dologról. Nyomban értesítették a rendőrséget, a honnan Polczér kapitány a kaszárnyába ment és a katonai hatósággal megkezdte a vizsgálatot, amely a következőket derítette ki:

A nyolczvan centiméter magas erős szerkezetű vasszekrény félméteres faálványon állt és vaspántokkal volt a falhoz erősítve.

A betörők a vaspántokat leverték, a kasszát az ajtón kivitték, azután az ajtót bezárták. A betörők legalább négyen lehettek, hogy a kasszát a százötven lépésnyire levő kapuhoz tudták vinni.

A vasrácsos kaput álkulcsal kinyitották, az utcán a kasszát kocsira tették és elbajtattak vele.

A rendőrség és csendőrség átkutatta a környékbeli erdőségeket, de sehol sem akadt a pénzszekrénynek a nyomára.

NAPI HIREK.

A mi bálunk.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt csütörtökön, január 17-én rendezendő zártkörű táncszivalmára javában folynak már az előkészületek. Az elnökség karöltve a rendezőséggel mindent elkövet, hogy a mulatság fényesen sikerüljön. Erkölcsi sikere mindenestre nagylesz a vigalomnak. Hiszen pártunk oszlopos tagjai propagálták az eszmét és vették kézbe a mulatság ügyeit. Ki-

vánunk előre is sikert a rendezőség buzgó működéséhez.

A hősök emlékének.

1849. ápr. 22-én Munkács mellett a podhosingi határban egy kisebbszerű ütközet folyt le a Galiciából betörő osztrák hadak ellen, mely a magyarok fényes győzelmével végződött. Ennek az ütközetnek színhelyén a munkácsi és megyei társadalom 1901. április 22-én, diszes emlékoszlopot állít a hősök emlékének. E azélra már 2000 korona van együtt.

Elmozdított kolostorfőnök.

Dr. Radics Emilián ügye, mely a szerb egyházi és világi köröket annyiszor foglalkoztatta, immár végleges befejezést nyert. Mint ugyanis a „Kel. Ért.”-nak Pancsováról jelentik, Radics, ki a szomszédos vojlovicai zárdá élén állott, az ellene elrendelt vizsgálat megejtése után állásáról lemondott és a lemondást Zmejnovics verseczi püspök el is fogadta. Előzőleg Radics E. kötelezte magát meghatározott kárterítési összeget az előbbi zárdának, melynek annak előtte főnöke volt, az 1901. év folyamán teljesen kifizetni. Ezen összeg kitesz 12.000 forintot, melyért edes anyja, ki Verseczen lakik, kezességet is vállalt. Zmejnovics püspök megbízásából dr. Sztanojevics Braniszláv vette át a zárdát, amelynek vezetésével ideiglenesen Sztajsics Száva pancsovai szerb esperest bízták meg. A zárdában eddig elhelyezett barátokat a mesziczi kolostorba helyezték át, mely Verseczhez közel lévén, a püspöknek jobban módjában lesz a barátok felett szigorú felügyeletet gyakorolni, mert Radics alatt a fegyelem erősen meglazult.

Színész a dutyiban.

Ez alatt a czim alatt emlékezett meg egyik fővárosi lap Szacsva y Sándorról, Debreczenben is jól ismert színművészről egy párbajügyből kifolyólag. Szacsva y Sándor jelenleg a pécsi nemzeti színház tagja most felkért minket annak a kijelentésére, hogy ő nem fogházban, miként egyik fővárosi lap írta, hanem államfogházban töltötte ki büntetését párbajvétség miatt és hogy neki nem Komjáthy színigazgatóval volt párbaja.

Halálozás.

Id. M. Tóth János folyó hó 3-án éjjel 1 órakor, életének 84-ik évében Debreczenben elhunyt. Temetése holnapután délután 2 órakor lesz a Cserepes-utczai 10 számú háztól. Az elhunytat nagyszámu gyermekei gyászolják. A temetést, Dankó Mihály temetkezési intézete rendezi.

Szerelmi dráma a tengeren.

Karácsony ünnepén, — mint Genuából írják — Gibraltár közelében borzalmas jelenet folyt le a New-york-felé tartó Kaiser Wilhelm Lloyd-hajó földézetén. Az utasok közt, a kik Genuából az új világba igyekeztek, Viscardi olasz ifju beleszeretett Ruggeri kisasszonyba, egy szép olasz leányba, a ki azonban honfitársa helyett inkább a szelid szöke német tolmácsot hallgatta meg. Karácsony első napján gyöngye szellőben haladt tova a hajó. Az olasz az ebédlőben föl-

kereste imádottját s forró vallomást tett neki. A déli vér forró hullámai a szokottnál is indulatosabbá tették, mert fenyegetőzött. Ruggeri kisasszony rémülten iramodott tova és a német tolmácsnál keresett oltalmat. Viscardi ezt a látványt nem tudta elviselni. Hatalmas ordítással revolvert rántott s többször rálőtt a szerelmes párra. Azután átvette magát a hajó karfáján: a tengerbe ugrott. Hiába küldtek utána csónakot, nem lehetett többé kimenteni. A Kaiser Wilhelm azután kikötött Gibraltárban s kitette a sebesültjeit. A szinyorinát és a német tolmácsot most a gibraltári kórházban ápolják.

Halál a jég alatt.

Az ujbpesti téli rév csöndes vize az utóbbi napokban befagyott, a mi több gyermeket arra ösztönzött, hogy a szép, tükörsima jegen csuszkáljanak. Két gyerek alatt azonban a vékony jégpáncél beszakadt s mindketten a vízbe zuhantak. Segélykiáltásaikra társaik oda rohantak s az egyiket, a 9 éves Kobik Jánost szerencsésen kimentették, a másik, Andris nevű 10 évesnek látszó gyerek pajtása azonban elmerült a jég alatt s a vízbe fult. A szerencsétlenül járt kis fiu vezeték nevét még nem sikerült megállapítani.

Feltaláló — mint tisztiszolga.

Przemyszló irjak: Jan Szczezanik, a híres lengyel feltaláló, a ki főképp a szövegterén halhatatlanná tette a nevét, azelőtt néptanító volt egy galicziai faluban. Mint tanítónak mindössze csak két hónapig kellett volna póttartalékosként szolgálni. De a tanítói állást ott hagyta és így az idén mint közönséges bakának, három évre kellett berukkolnia Przemyszlóba.

Szczezanik nemrég egy saját találmányu puskájával való kísérletezés közben belélt a lábszárába és hetekig feküdt súlyos betegen a helyőrségi kórházban. A napokban elhagyta a kórházat és a felülvizsgáló bizottság elé került. Ez a bizottság konstataulta, hogy a golyó benne maradt ugyan Szczezanik lábában, mindazonáltal kijelentette, hogy könnyebb szolgálatra alkalmas. Ennélfogva Szczezanikot beosztották szolgának egy tiszt mellé.

Szczezanik, a világhírű feltaláló, mint „kutyamosó” — ez a sorsnak legkönyörtelebb iróniája.

Egy uri család tragédiája.

Dávid Sándor felső-héregi földbirtokos házában még ezelőtt egy hónappal is a legnagyobb boldogság uralkodott. Ekkor azonban vörheny és difteritisz ütött ki a családban. Egy hét alatt három gyermeket ragadott el a halál. Egy 7 éves, egy 9 és egy 10 éves leánygyermeket, a másik héten pedig egy 15 és egy 17 éves fiút, a kik a bécsi Teréziánumnak voltak a növendékei és a kik az ün-

nepekre mentek haza, ezek is megkapták a betegséget és pár napi szenvedés után mind a kettő meghalt. — Dávidnét, a ki rajongott a fiaiért, a mikor a fiainak a holttestét meglátta, szélhűdés érte és pár óra alatt ő is halott volt. Ezt az óriási csapást végig kellett szenvednie a ház fejének, Dávid Sándornak. Eltemette gyermekeit és nejét. Az üresen maradt lakásban azonban nem tudott megszokni. Egy hét óta állandóan a temetőnek volt látogatója.

Tegnapelőtt is kiment a temetőbe, hol fölkereste nejeinek sírját és ott föbe lötte magát. — A szomorú eset óriási részvétet keltett mindenfelé, hol a jómódu uri családot ismerték. Az öngyilkos földbirtokos holttestét csak másnap találták meg a családi sírboltban, megfagyott állapotban, hol az öngyilkosságot elkövette.

Nagy bányarobbanás.

A vasasi Thommen aknában nagy szerencsétlenség történt, melynek három embernél esett áldozatul, az akna harmadik szintjében történt a robbanás. Havelka Antal 17 éves, Richter Mihály nő és Kiss György nő bányamunkások dolgoztak e helyütt és a robbanás következtében mind a három ember életét veszítette. A pécsi bányagazgatóság azonnal jelentést tett Budapecsten a bányakapitányságnak, melynek kiküldött szakközege hétfőn délután megjelent — Miskovskij Emil igazgatósági adjunctus kíséretében a helyszínen, a hol megejtették a vizsgálatot és megállapították, hogy az egyik munkás kinyitotta a lámpát és ez okozta a robbanást. Meg is találták ott az eltörött lámpát. A szerencsétlenül járt embereket részben hétfőn, egyiket pedig tegnap temették a bányamunkások nagy részvételével. Richter és Kis házasságban voltak. Az asszonyokról és gyermekekről most a társulat gondoskodik. A szerencsétlenséget a robbanásnál elégett munkások vétkes gondatlansága okozta.

Gyilkosság féltékenységből.

Eper-piros volt az ajka, a vulkán tüze lobogott szemében, hamvas arca majd kipattant az egészségtől, szénfekete haja mint az éjszaka borult fehér homlokára. Szép volt a leány, a teremtés valóságos gyöngye. Bomlott is érte az egész Gányán. Puha karjának ölelését, forró csókját de sokan kivánták. Telt keblére borulni, lágyan, szerelmesen . . . felért volna egy kis mennyországgal.

A leány tudtában volt szépségének s tündökölt is vele, a hol csak alkalma volt rá.

Tündökölt és sorra sebezte a legénysziveket.

És a kegyetlen játékot szenvedélyvel üzte. Kaczér szívének gyönyörűségét okozott a legények kikacagása.

Jurisinecz Imre gányai parasztgazda is hálójába került a leánynak. A legény nyugalma teljesen elrabolta a nagy szerelem s a szorgalmas mun-

kásból munkakerülő, léha korcsmahős lett. Részezen napokig eltanyázott a füstös ivóban. Itt vette hírül, hogy a bálványozott leány más karjaiban éli világát.

— Megölöm a kutyát, ordított vadul Jurisinecz, s hosszú éles kését örvöngve forgatta feje fölött.

Dehogy öled Jur, — szólt közbe egy gazda, — Dekun Petru ökle agyon-sujt téged.

— Majd elválík, szólt Jurisinecz s néhány kupicza pálinkát felhajtva, kisetett a korcsmából.

Künn lassan hullott a hó, a fehér hópillék elborították a barna földet.

A leány ablakából vékony sugárban szűrődött ki az enyhe világosság a csillogó óra.

Jurisinecz az ablakhoz rohant. Szerelmes szíve erősen dobogott s a mint betekintett az ablakon, dühében bezuzta az üvegtáblákat.

Dekun Petru, a vetélytársa ott ölelgette a tulipános ládán a kaczér leányt. Az üvegsörömpölésre felriadt a szerelmes pár.

Dekun ki akart rohanni, de a leány visszatartotta,

— Ne menj Petru, nagyon félek.

— De nem félek én, — szólt a legény s kibontakozva a leány karjaiból az utcára sietett.

A kapu előtt ott leskelődött Jurisinecz s várta vetélytársát. Biztosra vette, hogy a zöreire kijön az utcára.

— Mit akarsz Jur, kérdezte Dekun.

— Semmit. Csak a véredre vagyok szomjas, — válaszolt Jurisinecz s hosszú, élesrefent kését markolatig döfte a legény szívébe.

A hatalmas legény tompa zuhánással bukott a hóra. Az éles gyilkos szívet járta keresztül — meghalt.

Jurisinecz erre a bezuzott ablakon vérdermesztő hangon bekiáltott.

— Most csókold meg a szeretődet nyomorult! Jöjj ki, ott fekszik a hóban, öleld meg. Jöjj ki no!

A gyilkos erre elmenekült a véres tett színhelyéről, el a sötét éjszakába.

Mikor a leány az udvarra futott, ott találta kedvesét a földön átszurt szívevel, Dekun Petru melléből patakzott a vér, pirosra festve a csöndben hulló hó pihéket.

A gyilkosság a faluban nagy riadalmat okozott. — A csendörök Jurisinecz Jurt, a gyilkost még az éjjel lánczra verték.

Megbokrosodott fiakkeres lovak.

Nagy ribilliót okozott ma délelőtt a fő-utezán két megbokrosodott fiakkeres ló. A megyeháza körül bokrosodott meg valamitől a két rozsznevelésű táltos s örült vágatással kezdett száguldani végig a piacon. halálos rémületbe ejtve a pécsi sor kofáit. Már az aszfaltra vonszolták maguk után a felborult járművet, mikor végre sikerült a két szilaj paripát Fekete J. üzlete előtt megfékezni.

A babona áldozata.

Szörnyű tettet követett el a közeli Egyek községben egy babonás, tudatlan paraszt. Az esetről a következőket írja levelezőnk:

Gecse Mátvás egy babonás, tudatlan egyeki gazdaember disznótorból érkezett haza tegnapelőtt éjjel. Mikor belépett a háza kapuján egy leányt pillantott meg az udvaron, a kiből Budai Marira, az egyik lakójának leányára ismert, akiről halotta, hogy nagybeteg fekszik Rima-Szombaton. A babonás parasztgazda ördögösséget látott a dologban s azt hitte, hogy valami boszorkányt lát maga előtt.

A következő pillanatban már előrántotta a nála levő hosszú disznóölő kést s rárohant a boszorkánynak vélt leányra s azt markolatig a hátába döfte.

A szerencsétlen leány rémült sikoltására kirohantak a házbeliek s akkor derült ki a babonás ember szörnyű tévedése.

A szegény beteg leány a ki szülei látogatására utazott Rimaszombatról Egyekre — halálán van. A babonáságból gyilkossá lett parasztgazda önként jelentkezett a csendőrségnél.

x **A Korona Takarékszövetkezet** működését 1901. január hó 1-én kezdi meg. A szövetkezet évtársulatai 5 évre alakulnak. A szövetkezet 6 %-ot nyújt tagjainak, az öt év alatt befizethető összeg erejéig kölcsönöket, melyeket az előjegyzés sorrendje szerint kezesség, jelzalogi bekebelezés, vagy más fedezet ellenében ad. Befizetési napok: szerdán délután 3—5-ig szombaton délelőtt 9—11 és délután 3—5 óráig. Beiratkozások a szövetkezet hivatali helyiségeiben (Piac-utca 5. szám, a kereskedelmi akadémia mellett) naponta a délelőtti órákban eszközöltnék.

A betyár fája.

Jan. 3.

Bogár Imréről, a híres haramiáról sok krónika kering Ó-Becse vidékén. Egy ilyen krónikát lejegyzett most az egyik ó-becsei ujságban Pörös Sándor.

Igy szól:

Réges-régen itt élt a híres Bogár Imre. Akkor még állt a kis révház a Tisza partján, a melyben a betyár szemefénye, a révész lánya, a szépséges Duli Marcsa lakott. — Nagyon szerették egymást. Marcsa volt Imre viharos életének egyetlen felvidítője. Mikor a betyár megtért utjáról, kedvese ölelé karjaiban talált pihenést, mikor üldözték, Marcsa fehér két keze törölte le homlokáról a poros izzadságot.

Egyszer csak megharagudott Imrere a vármegye és reá küldte pandurjait. Keresték éjjel-nappal. De nem találták, mert elrejtette a kis révház

megőrizte a kedves aggódó szerelme. Mégis szerelme lett a veszte. Az öreg Duli legénye vezette rá a pandur csapatot, mert irigyelte a szegény legény egyetlen örömét.

— Fiam — rohant be egyszer az öreg Duli Mihály a szobába — szaladj, itt vannak a pandurok!

A betyár kirohant az udvarra, felkapott lovára, aztán neki ugratott a sövénynek s kivágtatott a pandurok közül. Mikor távol volt, visszafordult lován s hetykén odakiáltott a pandur csapatnak:

— Majd csak akkor fogtok el, ha ez a száraz bot kivirágzik.

S ostorát feje felett tartva, büszkén mutatta a száraz ostoronyelet. De ebben a pillanatban eldőrdült a lövés s Imre szívéen találva, fejfelé a före bukott. Ott temették el Bogár Imrét, ahol esett.

Marcsa eltemette kedvesét, aztán megkérte apját, hogy őt is temesse az Imre sírjába s a száraz ostoronyelet fejfelé tüzze a sirdombra. Kiömlött vére piros harmattal vont be a pázsitot. Szíven szurta magát. A szerelmes leányt aztán egy sírba temették kedvesével.

Ismét eljött a tavasz. A száraz falkelkezdett sarjadni, gyökeret vert, levelet hajtott. Ezután évről-évre magasabbra nőtt, évről-évre levelesebb, terelvényesebb lett koronája, mert két szerető szív pora táplálta, erősítette, hogy meséljenek a falevelek az örök hűségéről.

Hányan vagyunk.

(Megkezdődött a népszámlálás.)

Debreczen területén a népszámlálás megkezdődött. A számláló biztosok már kiosztották a statisztikai hivatalból megküldött számlálólapokat, melyeket a napokban össze fognak gyűjteni. Mivel sokan még most sincsennek tisztában azzal, mikép kell a számlálólapokat kitölteni, röviden összefoglalva elmondjuk, mi a teendő.

Minden lakó ugynevezett számlálólapokat kap, még pedig annyit, ahányan abban a lakásban laknak. Ezeket a lapokat vagy maga tölti ki, vagy ha nem tudja kitölteni, akkor a számláló-biztos írja meg.

A számlálólapokat január 10-éig kitöltve, vissza kell adni a háztulajdonosnak, mert január tizedikétől kezdve a számláló-biztosok házról-házra járnak és a háztulajdonostól visszaveszik a kiosztott nyomtatványokat.

A számláló-lapokat pontosan és lelkiismeretesen kell kitölteni, mert azt, aki tudva hamis, vagy valótlan adatot vall be, vagy az adat szolgáltatását megtagadja, száz kororáig terjedhető pénzbírsággal büntetik.

A lakosságnak az adatok pontos és lelkiismeretes kitöltéséből semmiféle kára nem származhatik, mert az utasítás hangsú-

lyozza, hogy a népszámlálási adatok sem adóztató, sem valamely egyéb célra, csakis statisztikai célra használhatók fel. Ez különösen az egyszerű népnek szól, mely a népszámlálást mindig ellenséges szemmel nézte, mert azt hitte, hogy új adót akarnak kifundálni belőle.

Az utasítás arról is intézkedik, hogyan kell kitölteni a számláló-lapot, melyen huszonkét kérdés van.

Az anyanyelvre nézve azt mondja az utasítás, hogy anyanyelv gyanánt a valóság-hoz híven mindenkinek azt a nyelvet kell bejegyeznie, melyet magáénak vall és melyen legtükéletesebben és legszívesebben beszél.

Ennélfogva megjegyzendő, hogy ámbár az anyanyelv a legtöbbször azonos azzal a nyelvvél, melyet kiki gyermekkorában és rendszerint anyjától tanult meg, az anyanyelven még sem kell „anyánk nyelvét” érteni, mert nincs kizárva, hogy más nyelven beszélünk szívesebben és tökéletesebben, mint amely anyánké.

Különösen akkor, ha valaki gyermekóvóban, iskolában vagy más érintkezés útján az anyjától különböző más nyelvet tanult meg jobban és ezt vallja a magáénak. A még beszélni nem tudó csecsemőknel és némáknál, anyanyelv gyanánt a családnnyelve irándó be.

Megjegyzendő továbbá, hogy ugy anyanyelv, valamint más beszélt nyelv gyanánt is, mindig csak élőnyelv írható be, ennénlfogva a latin, vagy héber nyelvet nem lehet beírni.

A családi állapotnál csak a törvényes állapot veendő tekintetbe. Az irni és olvasni tudásra vonatkozó rovat kitöltésére nézve megjegyzendő, hogy itt nem elégséges az „igen” vagy „nem” szókkal felelni, hanem ír és olvas, csak olvas, sem ír, sem olvas szavakkal kell válaszolni.

Tényleges szolgálatban álló katonákról kiknek rendes lakása valamely katonai épületben, vagy hadihajón van, számláló lapot nem lehet kitölteni, mert ezek összeírásáról a katonai épület, vagy hadihajó parancsnoka külön lapon gondoskodik.

Zsebmetsző a rendőrség szolgálatában.

Athén metropolitáját értesítették, hogy egy kisázsiai plébános, elhagyva plébániáját, jelenleg Athénben koldul. Megkérte tehát a rendőrséget, hogy hogy nyomozza ki a plébánost és küldje vissza Kis-Ázsiába. A plébánost csakhamar előállították és ő kijelentette, hogy hajlandó visszautazni szék-helyére, ha utiköltséget adnak neki. A rendőrség azonban, a jeles pap minden tagadása ellenére is, meg volt győződve arról, hogy annak bőviben van a pénze.

A motozás ellen a pap mindenképpen tiltakozott. Ekkor a rendőr-

tisztviselőnek pompás ötlete támadt. Felhívta a tömlöczből Athénnek csak az előző napon elfogott legügyesebb zsebmetszőjét és megbízta, legyen állandóan a derék plébános nyomában és a legelső kedvező alkalommal lopja el tőle a pénztárcáját.

A terv pompásan sikerült. A legelső kirakatnál, melynél a plébános megállott, ellopták a tárcáját. A plébános később észrevette a dolgot és hogy tárcáját visszakapja, rögtön a rendőrségre sietett. Mire odaért, a tárcza már ott volt.

A plébános átvette és most már nagy szegyenkezve és a saját költségén utazott vissza Kis-Ázsiába; — az ügyes zsebmetsző pedig honoráriumképpen várja kiszabadulását.

CSARNOK.

Az ut lefelé.

Irta: Porzolt Kálmán.

Folytatása.

Egy napon, neje születése napján, hivatalából — napidijas volt az adóhivatalnál — korábban hazatért. Laura éppen akkor érkezett haza bevásárlási utjából.

— A meglepetés kölesönös volt; Jenő egy diszes új kalapot látott Laurának a fején.

Honnan került e kalap? — kérdezte csodálkozva.

Az asszony zavarba jött.

Zsófi nénitől kaptam, szólt zavarodottan.

Jenő semmit sem szólt, de még az nap felkereste Zsófi nénit, ki a kalapról mit se tudott.

— Mikor Jenő hazatért egy határos drámai jelenet fejlődött ki kettőjük között.

A férj dühöngött, az asszony sirt s a vége az lett, hogy az adófelügyelő ur gavalér fiának Jenő kijelentette, hogy ajándékokat tőle nem fogadnak el, és látogatásairól is szívesen lemondanak.

A férj így idejében megmentette becsületét, de elvesztette hivatalát.

Nem tellett bele egy hét sem s az adófelügyelő ur elbocsátotta őt.

— Most elkezdődtek a nyomor igazi napjai.

A férj nem tudott hivatalt kapni, a kereskedők, mesteremberek nem hiteleztek többé, és hogy a mindennapi kenyér kitéljék, egymás után vándoroltak a zálogházba az asszony ékszerei, majd az ezüst evőeszközök s végre a falakról a képek s a szobából a fölösleges butordarabok.

A férj kerülte otthonát, hogy ne lássa neje arcán a néma szemrehányás kifejezését.

Most már nem sirt a fiatal asszony, nem panaszkodott; de az a néma megadás sokkal borzasztóbbnak tűnt fel a férj előtt.

Egyik előszobából a másik előszobába sompolygott a férj, hajlongva, görnyedezve a hivatalfőnökök előtt, hogy kenyeret kapjon, de mind hiába volt.

A szép fiatal asszonyt nem keresték föl többé az udvarlók, nem tett és nem fogadott látogatásokat; egész köre a szomszéd asszonyokra terjedt.

Sajátságos egy nép a külvárosok szomszédasszonyai! Vén asszonyok, kik az udvaron és utcákon élnek, kik végig terefelelik az egyik napot a másik után, kik kandi szemökkel meglátnak mindent, megtudják az egész utca titkát, és elbeszélnek mindent, még azt is, a mit nem tudnak.

Ezeknek a szomszédasszonyoknak a megromlott cinikus világába került a szép fiatal asszony.

A szájalom őszinte hangján szólottak hozzá a szomszédasszonyok, de sohasem felejtették el, hogy a saját erkölcsi világuknak megfelelő tanácsokat ne adjanak a fiatal asszonynak.

„Istenem hogy lehet egy ilyen szép fiatal asszonynak ilyen nyomoruságos lakásban élni? Ily kopott ruha nem illik egy ilyen szép fiatal asszonynak! A tavalyi kalapjában jár egy ilyen angyal! Uram bocsáss! Főzni ily parányi puha kacsókkal! Mégis gonosz egy ember az a férj, hogy ily kegyetlenül bánik a feleségével! Haszontalan egy ember, hiszen nem tud dolgozni! Talán bizony nem is szereti a feleségét, hiszen egész nap nincsen itthon! A mit keres, bizonyosan eliszsa a koresmában és haza nem hoz semmit! Igazán nem érdemeli meg, hogy szeresse és hü legyen hozzá a felesége! Pedig ily szép, fiatal asszonynak, hány gazdag udvarlója akadna! Gyémántba fürödhetne, csak akarnia kellene! Hintóban járhatna, csak egy kacsintásába kerülne!”

A fiatal asszony szótlánul hallgatta a mételyező szavakat melyek ártatlan lelkét mintegy penészréteg hálózta körös körül.

De még mindég becsületos maradt!

A jóakaró szomszédasszonyok mindennap meg meglátogatták, mindennap kifejezték sajnálkozásukat s a fiatal asszonynak már nem volt szava férje védelmére.

Majd bátrabbak lettek a jó szomszédasszonyok, tanácsokat adtak neki, hogy hagyja el férjét és tegyen úgy, mint igen sok szép asszony, a ki kénytelen maga meg keresni kenyerét.

Jötték jó asszonyok kik ajánlatokat tettek, hogy szereznek neki pénzt, sokat tömörkedtek, és semmit de éppen semmit sem kívánnak érte csak — a becsületét.

(Folyt. köv.)

Városi színház.

Pénteken

A baba.

Operette 4 felv.

Szombaton

Buborékok.

Vigjáték 3 felvonásban.

Nyílt-tér.

Tek.

Wilhelm Ferencz

gyógyszerész urnak Neunkirchen Bécs mellett Alsó-Ausztria.

Minden reklám dícsőitesen felül áll az ön nem eléggé dícsérhető Wilhelm-féle antiarthrikus, antirheumatikus vértisztító teája.

Már sok év óta szenvedtem rheumában és pedig igen heves fájdalommal, úgy hogy hetekig ágyban fektüdtem és borzasztó fájdalmakat állottam ki, alváásra és étvágyra gondolom sem lehetett, mindenféle tincturákat, kenőcsöket és fürdőket használtam, melyeknek volt ugyan valami kevés hatása, de a legközelebbi időváltásnál az idült baj, még hatalmasabban jelentkezett, annyira, hogy testi erőm láthatólag napról-napra fogyott.

Ekkor olvastam a Berliner Tagblatt-ban az ön theájáról rögtön rendeltem 3 csomagot, már az első használat után enyhítette fájdalmamat, 1 és fél év óta az előirt időközben 5 oly küldeményt kaptam és a kurát folytattam és ennek köszönhetem, hogy ma annyira helyre vagyok állítva, hogy magamat egészségesnek érzem, étvágyam visszatért, sőt a mult év őszén és e tél kezdetén a szabadban, a szél és hideg daczára, üzleti dolgaimat végeztem a nélkül, hogy valami fájdalomról csak sejtélemmel is bírtam.

Mindezt t. Uram, csak önnek köszönhetem. Kivánatos volna, hogy minden szenvedő teljes bizalommal forduljon önhez, csodás hatásu theájáért, mely gyógyulást és friss életkedvet hozna nekik.

Maradtam kiváló tisztelettel

Fritz Henzel

mű, táj és mintafestő, posztógyár Ad. Gottlob Fiedler utóda Apatowek Kalisch mellett. — Orosz Lengyelország. 1899. Karacsnyban

Csak **40** fillérért már
1901 Január hó **12**-én

10.000 kor.

1000, 500, stb. stb.

ÖSSZESEN 1311 NYEREMÉNY NYERHETŐ,

a DIAK-OTTHON-SORSJÁTÉKBAN

SORSJEGYEK MINDENÜTT KAPHATÓK.

Téli kabát prémiummal
8 frttól.

Flanell és selyem
blousok.

Női és leány
félpaletok.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és

diszített női kalapokat

RÓZSA LAJOS

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frttól.

Gyermek köpenyek
3 frttól.

Szőrmegallérok, muf-
fok és nyakcolliék.

13355-1900. tkv.

Arverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Walder Sándor és fia dombóvári bej. czég végrehajthatónak Medgyaszai Lajos elleni végrehajtási ügyében a debreczeni kir. tszék a debreczeni kir. bíróság területén levő, a debreczeni 5175 sz. tjkvben A. + 5276 hrsz. a foglalt ingatlanok Medgyaszai Lajos nevére álló fele része 240 koronában. Az ugyanazon a tjkvben A. + 5277 a hrsz. a foglalt ingatlanok Medgyaszai Lajos nevére álló fele része 230 koronában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási arverés elrendeltetvén, annak fogantatására 1901. évi február hó 5-ik napjának délután 3 órájá e kir. tszék arverési termében kifizetett.

Kikiáltási ár 240 illetve 230 korona, azonban az arverésre kitett ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Az arverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban letenni, avagy az 1881. LX. te. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismervényt a kiküldöttnek átadni.

Az arverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. tszék mint telekkönyvi hatóságnál és Debreczen sz. kir. város rendőrségénél és hirdetményi tábláján tekinthetők meg.

Kelt Debreczenben, a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1900. nov. hó 21-ik napján.

Harsányi

kir. tszéki bíró.

Igyunk

ártézi forrás vizet!

Legjobb, legegészségesebb és legolcsóbb szénsavas

savanyu viz.

Kapható fűszerkereskedőknél, vendéglő és kávéházakban. Főraktár Mester-u. 3.

„Elite“ fényirda

Debreczen, piacz-u. 81.

Bankpalotával szemben.

Ujonnan berendezett, a mai kor legmagasabb technika vívmányával.

Gyönyörű képek!

Méltányos árak!

Vasáru készletemet

mélyen leszállított árban bocsátom forgalomba, a mennyiben vasüzletemet a Kereskedelmi és Iparkamara palotájába (Frohner-szálloda mellé) fogom áthelyezni.

Teljes tisztelettel

NÁNÁSSY LAJOS,

vaskereskedő.